

**ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД З ПРАВ ЛЮДИНИ
СПРАВА ЗАМФЕРЕСКО ПРОТИ УКРАЇНИ
(CASE OF ZAMFERESKO v. UKRAINE)
(Заява № 30075/06)**

Стислий виклад рішення від 15 листопада 2012 року

9 квітня 2005 року заявника було затримано за підозрою у вчиненні злочинів та доставлено до Галицького районного відділу міліції м. Львова, де, як він стверджував, працівники міліції погрожували йому вбивством та били з метою отримання від нього зізнання. У цей же день заявник, який не мав захисника, підписав явку з повинною, яку, як стверджується, йому продиктували працівники міліції.

10 квітня 2005 року в присутності запрошеного органами слідства захисника заявника було офіційно допитано як підозрюваного, і він знову зізнався у вчиненні інкримінованих йому злочинів.

Згідно з висновком судово-медичної експертизи від 11 квітня 2005 року у заявника було виявлено низку тілесних ушкоджень, які могли бути завдані йому, зокрема, 9 квітня 2005 року. Проте у порушенні кримінальної справи за цим фактом було відмовлено.

У ході судового розгляду кримінальної справи заявник скаржився на жорстоке поводження з боку працівників міліції та наполягав на тому, що вони примусили його підписати явку з повинною. Проте, суд визнав скарги заявника необґрунтованими. 23 вересня 2005 року апеляційний суд Львівської області, ґрунтуючись, зокрема, на зізнавальних показаннях заявника, наданих 9 квітня 2005 року, визнав заявника винним у вчиненні вбивств та розбійного нападу та призначив йому покарання у вигляді довічного позбавлення волі. 10 січня 2006 року Верховний Суд України залишив вказаний вирок без змін.

18 грудня 2009 року за клопотанням матері заявника було проведено судову експертизу, в результаті якої було встановлено, що явка з повинною від 9 квітня 2005 року була написана заявником з допомогою іншої особи.

До Європейського суду з прав людини (далі - Європейський суд) заявник скаржився за такими статтями Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод (далі - Конвенція): ст. 3 - на те, що його було піддано психологічному та фізичному тиску з боку працівників міліції з метою отримання від нього зізнання у вчиненні злочину; п.1 та підп. «с» п.

З ст. 6 - на те, що йому не було забезпечено доступу до захисника під час його першого допиту працівниками міліції; п. 1 ст. 6 - на те, що його право на справедливий суд було порушено, оскільки його засудження ґрунтувалось на зізнавальних показаннях, які були отримані в результаті застосування до нього примусу та жорстокого поводження. Заявник також подав скаргу за ст. 3 Конвенції на те, що 17 листопада 2007 року його було піддано жорстокому поводженню працівниками виправної колонії, яка була визнана Європейським судом неприйнятною як явно необґрунтована.

З огляду на висновки судових експертиз від 11 квітня 2005 року та від 18 грудня 2009 року і те, що державою-відповідачем не було надано обґрунтованих пояснень щодо походження тілесних ушкоджень заявника та не було спростовано його твердження щодо психологічного тиску, Європейський суд констатував порушення ст. 3 Конвенції у зв'язку із жорстоким поводженням із заявником у відділі міліції.

Порушення п.1 ст. 6 Конвенції у поєднанні з п. 3 (с) ст. 6 Конвенції було встановлено Європейським судом в зв'язку з тим, що на первісному етапі розслідування справи заявника було позбавлено юридичної допомоги, та при цьому зізнання заявника, надане ним за відсутності захисника в зазначений період, було використано як доказ для його засудження.

Порушення п. 1 ст. 6 Конвенції було констатоване в зв'язку з тим, що явка зповинною від 9 квітня 2005 року була отримана від заявника в результаті жорстокого поводження, і, таким чином, її використання для засудження заявника призвело до несправедливості кримінального провадження щодо нього в цілому.

РОЗГЛЯНУВШИ СПРАВУ, ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СУД одноголосно

«1. Оголошує скарги за статтею 3 (щодо стверджуваного жорстокого поводження у відділі міліції) та скарги за статтею 6 Конвенції прийнятними, а решту скарг у заяві - неприйнятними.

2. Постановляє, що було порушення статті 3 Конвенції у зв'язку з жорстоким поводженням у відділі міліції.

3. Постановляє, що було порушення пунктів 1 та підпункту «с» пункту 3 статті 6 Конвенції у зв'язку з відсутністю юридичної допомоги з моменту першого допиту.

4. Постановляє, що було порушення пункту 1 статті 6 Конвенції у зв'язку з використанням доказів, отриманих в результаті жорстокого поводження, для засудження заявника.

5. Постановляє, що:

(a) що протягом трьох місяців від дня, коли це рішення набуде статусу остаточного відповідно до пункту 2 статті 44 Конвенції, держава має сплатити заявнику наведені нижче суми, які мають бути конвертовані у національну валюту держави-відповідача за курсом на день здійснення платежу:

(i) 11 000 (одинадцять тисяч) євро відшкодування моральної шкоди разом з будь-якими податками, які можуть нараховуватись;

(ii) 253 (двісті п'ятдесят три) євро компенсації судових та інших витрат разом з будь-якими податками, які можуть нараховуватись;

(b) зі спливом зазначеного тримісячного строку і до остаточного розрахунку на ці суми нараховуватиметься простий відсоток (*simple interest*) у розмірі граничної позичкової ставки Європейського центрального банку, яка діятиме в період несплати, до якої має бути додано три відсоткові пункти.

6. Відхиляє решту вимог заявника щодо справедливої сатисфакції.»